

Finansklagenemnda Person - FINKN-2013-77

Instans	Finansklagenemnda Person - uttalelse
Dato	2013-02-08
Doknr/publisert	FINKN-2013-77
Stikkord	Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskedeforsikringsloven (YFL) - Hepatitt A-smitte via matinntak på oljeplattform - yrkessykdom? - miljø med særskilt smittefare?
Sammendrag	Forsikrede ble smittet av hepatitt A gjennom matinntak på en oljeinstallasjon i Nordsjøen. Han utviklet etter hvert ME/utmattelsessyndrom som ble satt i sammenheng med hepatitt A-smitten. Nav har godkjent hendelsen som yrkesskade, samt innvilget menerstatning, mens forsikringsselskapet har avslått kravet. Spørsmål om arbeid på oljeinstallasjon innebærer særskilt smittefare, jf. listeforskriften § 1, bokstav H nr. 2.
Saksgang	Sekretariatets redegjørelse i FinKN sak 20120225 - TRV av 12.11.2012
Parter	Tryg Forsikring
Forfatter	Karin M. Bruzelius (leder), Mildrid Felland, Leif Raanes, Paal Bjonness og Ingebjørg Kiil.

Sakens bakgrunn:

Forsikrede (født 1947) ble gjennom matinntak smittet av hepatitt A under et arbeidsopphold på en oljeinstallasjon i Nordsjøen i mai 2000. Han fikk høy feber og ble sendt hjem. Det ble påvist forhøyet leververdi. Verdiene var normalisert i mars 2001, men han har senere opplevd betydelige magesmerter og slapphet. Fra 2009 er han diagnostisert med kronisk utmattelsessyndrom (ME) som en konsekvens av smitten. Nav har godkjent sykdommen som yrkesskade etter folketrygdloven § 12-3 og forsikrede får ménerstatning.

Krav etter yfl. ble fremmet 16.11.10. Kravet ble avslått fordi hepatitt A på grunn av matinntak ikke er en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a, jf. folketrygdloven § 13-3 annet ledd eller en yrkessykdom etter yfl. § 11 første ledd bokstav b, jf. folketrygdloven § 13-4. Selskapet bestred dessuten årsakssammenheng mellom hepatitt A-smitten og utvikling av ME.

Avslaget ble klaget til Finansklagenemnda med påstand om at forsikrede hadde krav på erstatning etter yfl. § 11 første ledd bokstav b jf. folketrygdloven § 13-4 jf. forskrift 11. mars 1997 nr. 220 om yrkessykdommer, klimasykdommer og epidemiske sykdommer som skal likestilles med yrkesskade - listeforskriften - § 1 bokstav H nr. 2 bokstav i. Den medisinske dokumentasjonen viser årsakssammenheng mellom smitten og forsikredes ME. Nav har dessuten lagt til grunn at hepatitt A-smitten har forårsaket forsikredes ME.

Forsikrede har videre gjort gjeldende at arbeidsmiljøet på oljeplattformer er spesielt utsatt for hepatitt A-smitte ettersom det er internasjonalt. På plattformene arbeider flere mennesker som kommer fra de regionene som er nevnt i Folkehelseinstituttets angivelse av høyrisikoområder. Det er dessuten spesielt for arbeidsmiljøet på oljeplattformer at man arbeider, spiser og sover i et lukket miljø, slik at man som arbeidstaker er spesielt utsatt for smitteoverføring om det først oppstår smitte i miljøet. Smittefarens må konkret anses som særdeles høy.

Selskapet har anført at det i forskriftens krav om «særskilt» ligger at det må dreie seg om en spesiell sykdoms- eller smittefare sammenholdt med det normale, dvs. at det må være en større fare for å bli påført hepatitt A-smitte enn for befolkningen ellers.

Finansklagenemnda Person bemerkter:

Saken gjelder om vilkårene etter yfl. § 11 første ledd bokstav b, jf. folketrygdloven § 13-4 jf. listeforskriften § 1 H nr. 2 (i) er oppfylt. Subsidiært om det er årsakssammenheng mellom hepatitt A-smitten og forsikredes ME.

Etter yfl. § 11 første ledd bokstav b dekker forsikringen skade og sykdom som i medhold av folketrygdloven § 13-4 er likestilt med yrkesskade. Etter nevnte paragraf kan visse yrkessykdommer som «skyldes påvirkning i arbeid, klimasykdommer og epidemiske sykdommer» likestilles med yrkesskade. Departementet som har hjemmel til å fastsette i forskrifter hvilke sykdommer som skal likestilles, har fastsatt bestemmelser om dette i listeforskriften av 11. mars 1997. Forskriftens § 1 Bokstav H nr. 2 lyder:

under arbeid på lege- eller tannlegekontor, sosialkontor, i medisinske institusjoner, sosiale institusjoner og utekontakter, barneheim, aldersheim o.l. eller ved annen yrkesutøvelse der virksomheten skjer i miljøer med særskilt sykdoms- eller smittefare. Følgende sykdommer omfattes:

...

i serum-hepatitt og sykdommer med liknende infeksjonsmåte, herunder AIDS og HIV-smitte

For at en sykdom som ikke er pådratt et av de steder som er regnet opp, skal være omfattet kreves at sykdommen er pådratt ved yrkesutøvelse i miljøer med «særskilt sykdoms- eller smittefare». Høyesterett har i Rt-2009-1485 avsnitt 33 med henvisning til en uttalelse i foredraget til den kongelige resolusjonen uttalt at et overordnet formål med formuleringen som ble valgt, var å sikre at bare personer som i sitt arbeid har større risiko for å bli smittet enn befolkningen ellers, omfattes av § 1 bokstav H nr. 2. Nemnda må således vurdere om arbeid på oljeinstallasjonene innebærer særskilt smittefare.

Selv om forsikrede har gjort gjeldende at risikoen for smitte er større på oljeinstallasjoner enn blant befolkningen ellers, kan nemnda ikke se at det er grunnlag for en slik anførsel. Smitteoverføring som skyldes dårlig personlig hygiene er dessverre etter hvert noe som alle risikerer.

Konklusjon:

Selskapet gis medhold.

Uttalelsen er enstemmig.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Mildrid Felland, Leif Raanes, Paal Bjønness og Ingebjørg Kiil.

Sekretariatets redegjørelse i FinKN sak 20120225 - TRV av 12.11.2012

Forsikrede (f. 1947, stillasmontør) ble gjennom matinntak smittet av hepatitt A under et arbeidsopphold på en oljeinstallasjon i Nordsjøen i mai 2000. Han ble hjemsendt 22.6.00 grunnet høy feber og det ble raskt påvist forhøyet leververdier. Verdierne hadde normalisert ved siste prøve i mars 2001, men forsikrede har etter infeksjonstidspunktet opplevd betydelige magesmerter og slapphet. Han har i ettertid, dvs. fra 2009 fått diagnostisert kronisk utmattelsessyndrom (ME) som en konsekvens av smitten. Nav godkjente sykdommen som yrkesskade etter ftrl. § 13-3 og forsikrede ble i vedtak av 22.1.10 tilstått menerstatning for invaliditeter mellom 25-34 %.

Forsikrede fremmet krav om erstatning etter lov om yrkesskedeforsikring overfor Tryg Forsikring den 16.11.10. Kravet ble avslått under henvisning til at hepatitt A - smitte gjennom matinntak ikke er en arbeidsulykke i medhold av yfl. § 11 første ledd bokstav a, jf. ftrl. § 13-3 annet ledd eller yrkessykdom i medhold av yfl. § 11 første ledd bokstav b, jf. ftrl. § 13-4 med tilhørende forskrift 1 H nr. 2. Årsakssammenhengen mellom gjennomgått smitte og utvikling av ME er også bestridt.

Selskapets avslag ble klaget inn for Finansklagenemnda 16.1.12 med påstand om at forsikrede har krav på erstatning etter yfl. § 11 første ledd bokstav b, jf. ftrl. § 13-4 og den såkalte «listeforskriften» § 1 H nr. 2 bokstav i om at sykdommen må skyldes smitte i «miljøer med særskilt sykdoms - eller smittefare». Det ble også fremholdt at det måtte være årsakssammenheng mellom gjennomgått smitte og utviklingen av forsikredes ME i lys av foreliggende medisinsk dokumentasjon. Finansklagenemndas sekretariat fant ikke grunnlag for å rette innsigelser mot selskapets standpunkt, og pekte blant annet på avgjørelsen fra Frostating lagmannsrett 13.2.12 (legionellasaken) samt manglende statistikk som viser en forhøyet risiko for smitte om bord på oljeplattformer på norsk kontinentalsokkel. Som en inkurie ble Trygderettens kjennelse av 29.10.04 (TRR-2004-2973) trukket frem. Saken gjaldt en av de andre 8 som ble smittet ved det aktuelle, men som ikke fikk sin hepatitt A - smitte godkjent som yrkesskade eller yrkessykdom etter folketrygdlovens regler.

Selskapet har i korte trekk anført:

I forskrift av 11.3.97 er yrkessykdommer som skal likestilles med yrkesskade angitt. Det aktuelle punktet er punkt H nr. 2 bokstav i: serum-hepatitt og sykdommer med lignende infeksjonsmåte. Det er imidlertid et vilkår at yrkesutøvelsen skjer i miljøer med særskilt sykdoms - eller smittefare. Ordlyden «særskilt» taler for at det må være en spesiell sykdoms - eller smittefare i forhold til normalt, det vil si at det må være en større risiko for å bli påført hepatitt A - smitte enn for befolkningen ellers. Det er ikke noe som taler for at det er økt risiko for å bli påført hepatitt A - smitte på oljeplattformer som X. Vilkåret om «miljø med særskilt sykdoms - eller smittefare» må videre forstås slik at det på forhånd må foreligge en typisk, kjent smitterisiko. At det rent faktisk var 9 personer som ble smittet i dette tilfelle kan ikke få avgjørende betydning, da det er en naturlig følge at flere blir påført smitten når smitterisikoen først foreligger. Hepatitt A smitter hovedsakelig via mat og drikke, ofte på grunn av dårlige sanitære og hygieniske forhold. Sett i forhold til det høye sikkerhetsnivået som ellers er på oljeplattformer, må en kunne anta at hygiene-rutinene i alle fall ikke er mindre strenge enn normalt. Det foreligger noe usikkerhet med hensyn til årsakssammenhengen mellom gjennomgått hepatitt A - smitte og utvikling av tretthetssyndrom (ME) og det pekes på at det ikke foreligger en tilstrekkelig sakkyndig uttalelse vedrørende dette tvistespørsmålet - kun en erklæring fra forsikredes fastlege.

Forsikrede har i korte trekk anført:

Det gjøres gjeldende at forsikredes hepatitt A - infeksjon med påfølgende kronisk tretthetssyndrom må godkjennes som yrkessykdom som er likestilt med yrkesskade i medhold av yfl. § 11 første ledd bokstav b, jf. ftrl. § 13-4 og yrkessykdomsforskriften § 1 H nr. 2 bokstav i. Hepatitt A overføres vanligvis gjennom forurenset mat eller drikkevann, eller ved indirekte kontakt. Forekomsten av hepatitt A er spesielt høy i Afrika, Sentral - og Sør Amerika og store deler av Asia. Det anføres at arbeidsmiljøet på oljeplattformen var spesielt utsatt for hepatitt A - smitte. Det vises spesielt til at arbeidsmiljøet på plattformen er internasjonalt, og at det

arbeidet mennesker fra flere av de regionene som er nevnt i Folkehelseinstituttets angivelse av høyrisikoområder der. Videre er det spesielt for arbeidsmiljøet på oljeplattformer at man arbeider, spiser og sover i et lukket miljø. Dersom det først oppstår smitte i dette miljøet, er man som arbeidstaker særskilt utsatt for smitteoverføring. I nærværende sak må man se konkret på smitterisikoen forsikrede ble utsatt for. Rent konkret ble 9 personer smittet i det lille arbeidsmiljøet på oljeplattformen. Med bakgrunn i arbeidsmiljøets særtrekk, og hvor mange som faktisk ble smittet, må smitterisikoen rent konkret anses som særskilt høy. Det gjøres videre gjeldende at forsikredes hepatitt A - smitte har forårsaket hans kroniske tretthetssyndrom. Den medisinske dokumentasjonen underbygger anførselen og Nav har også lagt til grunn at slik sammenheng foreligger, jf. vedtak om menerstatning.

Finansklagenemnda Person bes prinsipalt ta stilling til om vilkårene for rett til erstatning etter yfl. § 11 bokstav b, jf. ftrl. § 13-4 med tilhørende forskrift § 1 H nr. 2 (i) er oppfylt. Subsidiært bes nemnda ta stilling til spørsmålet om årsakssammenheng mellom gjennomgått hepatitt A - smitte og utvikling av ME.

Tidligere nemnds - og rettspraksis:

FinKN-2011-236, FinKN-2012-434, FKN-2010-44 og FKN-2009-12

Rt-2009-1485

LF-2011-93410